

Un inspirat còctel de gèneres amb aires nòrdics

Potser no és la que més ha transcendit públicament, però la figura del danès Anders Thomas Jensen és sens dubte una de les més destacades del cinema nòrdic contemporani. Vinculat en el seu moment al famós Dogma 95 impulsat per Lars von Trier i Thomas Vinterberg -va ser guionista de *The king is alive* de Kristian Levring, una de les primeres pel·lícules del moviment-, Jensen ha tingut una prolífica i extensíssima trajectòria com a guionista però també, més puntualment, com a director. En l'apartat de guió destaca sobretot la seva col·laboració amb Susanne Bier (*En un mundo mejor* i *Después de la boda*), però també amb altres grans noms del cinema europeu, com Jim Sheridan (a *Brothers*) o Andrea Arnold (a *Red road*). En total, més de seixanta treballs, entre llargmetratges, curts i alguna sèrie de TV, que el converteixen en un dels millors i més prolífics escriptors de guió de l'audiovisual europeu recent.

Com a director, la seva filmografia és més breu, però igualment destacada: 3 curts -un dels quals *Noche de elecciones* es va endur l'Oscar al millor curt de ficció el 1998- i 6 llargmetratges. Mentre el seu perfil com a guionista és força més eclèctic -tot i que habitualment es mou en el terreny del drama intimista, també ha fet incursions en les pel·lícules històriques o en la comèdia pura-, com a director el seu estil és força més reconeixible, amb films que barregen diversos registres, però sempre amb elements de comèdia negra, de personatges al límit, de situacions entre surrealistes, grotesques i esperpèntiques, combinades amb espurnes de sensibilitat. Una constant del seu cinema ha estat treballar amb un equip força estable, des dels col·laboradors tècnics fins als actors, amb una menció especial pel gran Mads Mikkelsen, protagonista de les sis pel·lícules dirigides per Jensen. De fet, resulta sorprenent constatar que *El último vikingo* és tot just la segona -després de *Jinetes de la justicia* el 2021- que s'estrena comercialment al mercat espanyol.

El darrer treball d'Anders Thomas Jensen comença i acaba amb imatges animades referides a una llegenda de l'època dels vikings que ens parla de solidaritat, diferència i comunitat. L'objectiu d'aquesta obertura i aquest tancament és sobretot situar-nos en el terreny de l'antropologia i les tradicions nòrdiques, sense les quals és difícil entendre alguns dels referents emocionals que orientaran les accions dels personatges. Aquí els protagonistes són dos germans, interpretats per Mikkelsen i Nikolaj Lie Kaas, un altre habitualíssim del cinema de Jensen, que arros-

EL ÚLTIMO VIKINGO

Den sidste viking

País: Dinamarca, 2025

Direcció: Anders Thomas Jensen

Guió: Anders Thomas Jensen

Intèrprets: Mads Mikkelsen, Nikolaj Lie Kaas, Sofie Gråbøl

Gènere: Drama, comèdia

Durada: 116 min

Idioma: Danès

Subtítols: Català

No recomanada per a menors de 12 anys

seguen un trauma de la infància que es projecta a l'edat adulta, mentre intenten recuperar el botí d'un atracament que van amagar quinze anys abans, però que només un d'ells -Mikkelsen- saps on és, però aparentment no pot recordar-ho pels problemes de dissociació cognitiva que pateix a conseqüència del trauma.

Amb aquest material, Jensen construeix una pel·lícula arriscada en la qual es combinen diversos nivells i que constitueix tot un repte pel director equilibrar en una única obra. Hi ha la història dramàtica de com el passat traumàtic es projecta i incideix en el present, hi ha el thriller desendregat i desmitificador de la recerca del botí -que actua com un MacGuffin que fa avançar la trama-, i hi ha la comèdia desbocada farcida de personatges estrafolaris que volen muntar un grup d'imitadors dels Beatles com a teràpia. Tot i tenir moments més reeixits que altres jugant amb un material tan portat al límit, Jensen torna a demostrar l'habilitat per saltar pràcticament sense transicions progressives de l'esglai a l'atac de riure, passant per la vergonya aliena o la commoció sentimental. El seu cinema és sempre un salt al buit sense xarxa. En un moment d'esquemes argumentals tremendament pautats, conservadors i que no es mouen un mil·límetre dels canons preestablerts o de buscar com sigui cenyir-se als "gustos" de l'espectador, l'enèrgic inconformisme d'Anders Thomas Jensen és, encara, tot i les seves irregularitats, una alenada d'aire fresc.

Paco Vilallonga

Col·lectiu de Crítics de Cinema de Girona